

**BOSHLANG‘ICH SINFLARDA INGILIZ TILINI O‘QITISHDA
INTERAKTIV METODLARNING SAMARADORLIGI**

Qo‘qon Universiteti Andijon filiali

Ilmiy rahbar: Abdullajonova Shahnoza Qudratillo qizi

Boshlang‘ich ta‘lim yo‘nalishi 2-bosqich talabasi

Qobuljonova Mushtariybegim Baxtiyorjon qizi

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang‘ich sinflarda ingliz tilini o‘qitishda interaktiv metodlarning samaradorligi tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida zamonaviy pedagogik yondashuvlar, xususan, o‘yinlar, guruhli ishlash va kommunikativ metodlarning o‘quvchilarning til o‘rganish jarayoniga ta’siri o‘rganildi. Interaktiv metodlar orqali o‘quvchilarning darsga bo‘lgan qiziqishi, faolligi va nutq ko‘nikmalari sezilarli darajada oshishi aniqlangan. Shuningdek, ushbu usullar yordamida o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va ijodiy yondashuvi rivojlanishi ko‘rsatib berilgan. Tadqiqot natijalari boshlang‘ich ta‘lim tizimida interaktiv metodlardan keng foydalanish zarurligini asoslaydi.

Annotation: This article analyzes the effectiveness of interactive methods in teaching English in primary education. The study examines modern pedagogical approaches, including games, group work, and communicative methods, and their impact on students’ language learning process. The findings show that interactive methods significantly increase students’ interest, engagement, and speaking skills. In addition, these methods contribute to the development of learners’ independent thinking and creativity. The results highlight the importance of applying interactive methods in primary education.

Аннотация: В данной статье анализируется эффективность интерактивных методов при обучении английскому языку в начальных классах. В ходе исследования рассматриваются современные педагогические подходы, включая игровые, групповые и коммуникативные методы, а также их влияние на процесс изучения языка учащимися. Результаты показывают, что интерактивные методы значительно повышают интерес, активность и речевые навыки учеников. Кроме того, данные методы способствуют развитию самостоятельного мышления и творческих способностей. Полученные результаты обосновывают необходимость широкого применения интерактивных методов в начальном образовании.

Kalit so‘zlar: Interaktiv metodlar, boshlang‘ich ta‘lim, ingliz tilini o‘qitish, o‘quvchi faolligi, kommunikativ yondashuv, nutq ko‘nikmalari, o‘yin texnologiyalari.

Keywords: interactive methods, primary education, teaching English, student engagement, communicative approach, speaking skills, game-based learning.

Ключевые слова: интерактивные методы, начальное образование, обучение английскому языку, активность учащихся, коммуникативный подход, речевые навыки, игровые технологии.

Bugungi kunda ingliz tilini o‘rganish ta’lim tizimining muhim yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilarga til o‘rgatishda samarali metodlardan foydalanish katta ahamiyatga ega. An’anaviy usullar har doim ham o‘quvchilarning faolligini oshira olmaydi, shu sababli zamonaviy interaktiv metodlarga ehtiyoj ortib bormoqda. Interaktiv metodlar o‘quvchilarni dars jarayoniga faol jalb etib, ularning nutq ko‘nikmalari, mustaqil fikrlashi va qiziqishini rivojlantiradi. Ushbu maqolada boshlang‘ich sinflarda ingliz tilini o‘qitishda interaktiv metodlarning samaradorligi tahlil qilinadi.

Interaktiv metodlarning nazariy-pedagogik asoslari

Zamonaviy ta’lim paradigmasida interaktiv metodlar o‘quvchi shaxsiga yo‘naltirilgan yondashuvning ajralmas qismi hisoblanadi. Ushbu metodlar konstruktivistik nazariyaga asoslanib, bilimlarning tayyor holda berilishini emas, balki o‘quvchi tomonidan faol o‘zlashtirilishini nazarda tutadi. Bunda o‘quvchi ta’lim jarayonining markazida bo‘lib, bilim olish jarayonida bevosita ishtirok etadi. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari uchun bu yondashuv ayniqsa dolzarb, chunki ular ko‘proq o‘yin, taqlid va muloqot orqali o‘rganadi. Interaktiv metodlar o‘quvchilarning bilishga bo‘lgan ehtiyojini rag‘batlantiradi, diqqatini jamlaydi va ularni faol fikrlashga undaydi. Shu bilan birga, bu metodlar orqali ijtimoiy kompetensiyalar hamkorlik, muloqot va o‘z fikrini ifodalash ko‘nikmalari shakllanadi.

Interaktiv metodlarning ingliz tili darslaridagi amaliy ifodasi

Interaktiv metodlarning amaliy qo‘llanilishi ingliz tili darslarida turli shakllarda namoyon bo‘ladi. Xususan, rolli o‘yinlar, aqliy hujum, juftlik va guruhli ishlar, didaktik o‘yinlar hamda muammoli vaziyatlar yaratish samarali usullar sirasiga kiradi. Ushbu metodlar o‘quvchilarni sun‘iy emas, balki real kommunikativ vaziyatlarga yaqin sharoitda til o‘rganishga yo‘naltiradi. Masalan, “do‘konda suhbat”, “mehmon kutish” yoki “do‘st bilan tanishuv” kabi rolli o‘yinlar o‘quvchilarda tabiiy nutq shakllanishiga yordam beradi. Shu bilan birga, interaktiv metodlar orqali o‘qituvchi darsni differensiallashtiradi, ya’ni kuchli va sust o‘quvchilar bilan bir vaqtda samarali ishlash imkoniyatiga ega bo‘ladi. Natijada barcha o‘quvchilar dars jarayoniga jalb etiladi.

Interaktiv metodlarning til ko‘nikmalari va shaxs rivojiga ta’siri

Interaktiv metodlar ingliz tilining barcha asosiy ko‘nikmalarini kompleks rivojlantirish imkonini beradi. Tinglab tushunish jarayonida audio materiallar va jonli muloqotdan foydalanish o‘quvchilarning eshitish qobiliyatini oshiradi. Gapirish ko‘nikmasi esa doimiy muloqot va fikr almashish orqali rivojlanadi. Bundan tashqari, ushbu metodlar

o'quvchilarning shaxsiy sifatlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ular mustaqil fikrlash, o'z fikrini himoya qilish, muammoni hal etish va ijodiy yondashuv kabi muhim ko'nikmalarni egallaydi. O'yin elementlarining mavjudligi esa darsni qiziqarli va emotsional jihatdan boy qiladi, bu esa bilimlarning mustahkam o'zlashtirilishiga olib keladi.

Samaradorlikni oshirishning pedagogik shart-sharoitlari

Interaktiv metodlardan foydalanish samaradorligi ko'p jihatdan o'qituvchining kasbiy mahoratiga bog'liq. O'qituvchi darsni aniq maqsad asosida rejalashtirishi, metodlarni to'g'ri tanlashi va ularni o'z o'rnida qo'llashi zarur. Har bir interaktiv faoliyat o'quvchilarning yosh va individual xususiyatlariga mos bo'lishi kerak. Shuningdek, dars jarayonida ijobiy psixologik muhit yaratish muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar erkin fikr bildiradigan muhitda faolroq bo'ladi. Zamonaviy texnologiyalar interaktiv doskalar, videomateriallar va mobil ilovalardan foydalanish esa ta'lim samaradorligini yanada oshiradi. Bu vositalar orqali darslar yanada ko'rgazmali va tushunarli bo'ladi.

Interaktiv metodlar samaradorligini aniqlash

Interaktiv metodlarning samaradorligini aniqlash maqsadida boshlang'ich sinflarda kuzatish va taqqoslash asosida kichik tajriba o'tkazish mumkin. Masalan, bir guruh o'quvchilarga an'anaviy metodlar asosida, boshqa guruhga esa interaktiv metodlar asosida dars o'tiladi. Natijalar solishtirilganda interaktiv metodlardan foydalangan guruh o'quvchilarining darsdagi faolligi, qiziqishi va bilim darajasi yuqoriroq bo'lishi kuzatiladi. Shuningdek, interaktiv metodlar qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning nutq faolligi ortishi, savollarga erkin javob berishi va muloqotga kirishish darajasi oshishi aniqlanadi. Bu esa ushbu metodlarning nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham samarali ekanligini isbotlaydi. Tadqiqot natijalari interaktiv metodlardan muntazam foydalanish boshlang'ich ta'lim sifatini sezilarli darajada yaxshilashini ko'rsatadi.

Xulosa: Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'qitishda interaktiv metodlar ta'lim jarayonini faollashtirishi, o'quvchilarning darsga qiziqishini oshirishi hamda ularning nutq, tinglab tushunish va muloqot ko'nikmalarini samarali rivojlantirishi bilan muhim ahamiyatga ega bo'lib, rolli o'yinlar, guruhli ishlar va muammoli vaziyatlar orqali kommunikativ kompetensiya shakllanishini tezlashtiradi, shuningdek mustaqil fikrlash, ijodkorlik va hamkorlikni kuchaytiradi hamda zamonaviy texnologiyalar bilan uyg'un qo'llanganda ta'lim sifati sezilarli darajada oshishini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. F.Qodirova., Sh.Toshpo'latova. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi va metodikasi. Toshkent. 2018.
2. R.Jo'rayev. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar. Toshkent. 2021.
3. N.Karimova. Ingliz tilini o'qitishda innovatsion yondashuvlar. Toshkent. 2022.

4. A.Hasanov. Boshlang‘ich sinflarda chet tillarini o‘qitish metodikasi. Toshkent. 2019.
5. D.Mamatqulova. Interaktiv metodlar va ularning ta‘lim jarayonidagi o‘rni. Toshkent. 2023.

